

L-ISQOF ALPHERAN DE BUSSAN JŽUR IL-PARROČČA TAL-GUDJA

Il-vižti pastorali tal-Isqfijiet ta' Malta, magħmula fis-sekli mgħoddija huma mimlija tagħrif interessanti dwar il-qagħda tal-knejjes parrokkjali tagħna flimkien mal-knejjes u kappelli żgħar. Dawn il-vižti huma minjiera għall-istudużi li jridu jistudjaw l-istorja ta' dawn il-gżejjjer għaliex permezz tagħhom għandna ritratt tal-qagħda ta' dawn il-gżejjjer meta saru dawn iż-żajjar.

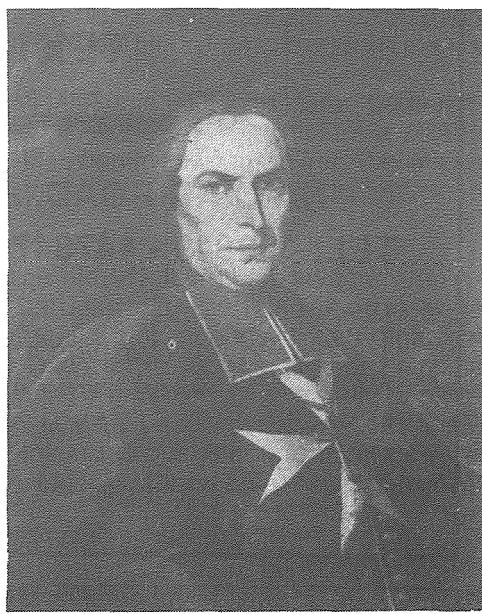
Aħna sejrin naqbdu f'idejna ż-żjara magħmula mill-Isqof ta' Malta, Monsinjur Paolo Alpheran de Bussan. Kien Isqof ta' nisel Franciż u bla dubju wieħed mill-aqwa isqfijiet li kellha Malta. Kien bniedem ta' kultura kbira u ta spinta kbira lil Knisja f'dawn il-gżejjjer.

Din il-vižta fiha ħafna dettalji interessanti u nistgħu naħsbu kemm il-Poplu Malti tas-seklu tmintax, laqa' bil-ferħ il-vižta pastorali magħmula minn dan l-Isqof maħbub.

Kif digħà għidt, din il-vižta fiha ħafna dettalji u għalhekk hi twila. Hu impossibbli li din is-sena nitkellmu dwarha kollha u għalhekk se naqsmuha f'partijiet differenti. Din is-sena se nagħmlu rapport ta' l-ewwel bicca ta' din il-vižta u fis-snini futuri inkomplu naraw aktar fil-fond ir-rapport ta' din iż-żjara.

L-Isqof Alpheran beda il-vižta pastorali tiegħi fil-Parroċċa tal-Gudja fit-30 ta' Settembru 1745 fis-sebgħha ta' fil-ġħodu. Hu wasal fid-Domus Curialis fejn ġie milquġi mill-kappillan Dun Pawl Balzan u l-kleru tal-Gudja.

Mid-Domus Curialis huwa baqa' sejjjer proċessjonalment lejn il-knisja parrokkjali

QATT TAQTA' QALBEK
TINSIEX
ALLA... JHOBBOK
KURAGġ

fejn baqa' tiela' fuq presbiterju u qagħad jitlob għal ftit ħin fuq il-ġinokjatur li kien imhejji għalihi. F'dan il-ħin tkantat l-antifonija tal-Madonna. Wara l-Isqof ha postu fuq in-naħha tal-evangelju u l-kappillan u l-kleru tal-Gudja telgħu jbusulu idejh u joffrulu l-ubbidjenza tagħhom. Wara t-tmien ta' din iċ-ċerimonja qasira Dun Frangisk Schembri, is-segretarju tal-Isqof iċċelebra l-quddiesa. Għal din il-viżta pastorali fil-Gudja saret il-missjoni għal-ġimgħa shiħa u f'din il-ġurnata ippriedkaw Dun Karm Delicata l-kappillan taż-Żurrieq u Dun Ģwann Battista Falzon minn Bormla. L-Isqof temm din l-ewwel parti tal-funzjoni billi ta l-assoluzzjoni lil mejtin.

Wara l-Isqof beda jdur il-knisja parrokkjali tal-Gudja u kif inhu xieraq beda mit-tabernaklu mqaddes li kien tal-injam. Fuq il-bieba kien hemm impittra ix-xbieha ta' Gesù jħaddan is-Salib. Fit-tabernaklu kien hemm żewġ pißsdijiet. Il-kbir kien tal-fidda u kellu fuqu għata bajda tal-ħarir imżewwqa bil-fjuri u l-pissidi l-ieħor kien iżgħar u ndurat.

Minn fuq il-presbiterju l-Isqof Alpheran baqa' nieżel ħdejn il-bieb maġġur u fuq in-naħha tax-xellug kien hemm il-battisteru. Dan kien magħmul minn irħam ta' lwien differenti. L-Isqof osserva li fih kienu jintrefgħu ż-żjut imqaddsa li kienu jintużaw fl-amministrazzjoni ta' dan is-sagament. Dawn iż-żjut kienu mqieghda f'ampolli tal-fidda u mqieghda f'kaxxa miksija bil-pannu li mbagħad kienet tintuża għat-trasport taż-żjut imqaddsa mill-katidral għal Gudja. L-Isqof osserva wkoll li fuq il-battisteru kien hemm bħal piramida tal-injam miksija bil-pannu minn ġewwa. F'dan il-battisteru kien hemm ukoll kwadru li kien jirrappreżenta l-Magħmudija ta' Gesù Kristu.

L-Isqof ra wkoll iż-żejt tal-morda li kien merfugħ f'ampolla tal-fidda forma ta' pißsidi. Dan kien merfugħ f'armarju f'ħofra imħaffra fuq in-naħha tal-Vanġelu tal-ħalli maġġur. Kien jiissakkar u quddiemu kien hemm purtiera vjola u l-kitba 'Oleum Infirmorum'.

L-Isqof Alpheran għaddha mbagħad biex jibda jara r-relikwi mqaddsa. L-Isqof osserva li fuq it-tabernaklu kien hemm relikwarju tal-fidda li fih kien hemm framment mill-mant tal-Madonna u farka ta' għadma ta' San Bartilimew. Mid-dehra l-Isqof Alpheran m'għoġbx li dan ir-relikwarju kien qiegħed fuq it-tabernaklu għaliex ordna li dan jitneħha u jitqiegħed f'post ieħor. Fuq l-ħall tas-Salib Imqaddes l-Isqof osserva relikwarju ieħor li kien tal-fidda u bis-sieq tiegħu indurat. Bi-akbar għożża f'dan ir-relikwarju kienet ikkonservata ir-relikwija tas-Salib Imqaddes.

L-isqof imbagħad għaddha biex ra l-ħall maġġur, il-kor u l-presbiterju. L-ħall kien armat u komplut b'kollo għas-sagħraf-ċiċċu tal-quddiesa u fuqu kellu ukoll it-tużżejjeli li kien magħmul mid-damask aħmar. Il-lampier ta' quddiem l-ħall maġġur kien jinxtegħel lejli u nhar u l-Isqof jsemmi li hemm żewġ prokoraturi responsabbli għall-mixgħela tiegħu. Dawn kien Dun Ĝużeppi Bonavia u Dun Ģwann Dalli.